

Szerkesztő- és kiadó-hivatal: Budapest IV. Himz-utca és Kalap-utca sarkán 1. szám.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Hirdetések és nyiltterek felvételnek árszabály szerint a kiadó hivatalában: Budapest IV. Himz-utca és Kalap-utca sarkán 1. sz.

TÁVIRATOK.

Petervár, július 25. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A Kiewi haditörvényszék előtt holnap kezdődik 20 nihilista ellen a tárgyalás...

Lemberg, július 25. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A ruthen egyetemes intézetek képviselői itt gyűlést tartottak, melyben elhatározták, hogy miután az uralkodó fogadó bizottság két egyen híján csupa lengyelekből áll...

Bécs, július 25. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A török jezsuiták minden áron várják, a jezsuiták azonban lényegileg vissza fog utasítani. A hatalmak nem jegyzőket, hanem summációt (határozó kitűzést) fogadják a portától.

Bécs, július 25. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A lövésztünetet Károly Lajos főherceg egy királyi kézirat felolvasásával ma ünneppélyesen bezárta. Hirsch Emilia asszony (magyarországi) első díjat nyert a tábori korongon.

Bécs, július 25. Oriási néptömeg lelkesült éljenkiáltással közt Károly Lajos főherceg a díjak kiosztását és a lövésztünetet berekesztését. Dr. Kopp tartá az üdvözlőbeszédet. Ejenkiáltások az uralkodóra és a védőkre hangzókat fel. Erre a főherceg, a néptömeg lelkesült kiáltása, a néphymnus hangjai és háromszor sorvezetés közt kiosztá a díjakat.

Bécs, július 25. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) Drasche Henrik tegnap M. r. b. meghalt.

Páris, július 25. Az „Agence Havas” jelentése: A montenegróiak Cermanitz mellett megtámadták az albánokat 32-öt közülök megölték és számos marhákat raboltak. Nikicza fejedelmek megparancsolták, hogy az erabolt marhákat visszaadják. Ugyan csak a fejedelmek elrendelte, hogy a 16-ik évestől a 60-ik évesekig valamennyi férfi fegyvert fogjon.

Belgrad, július 25. Milán fejedelmek ide viszeszték: a lakosság igen szívesen fogadta.

M-Frankfurt, július 25. A német tornánépepely alkalmából ma fenyves ünnepi menet tartott. Közel 10.000 tornász érkezett ide. Lelekesült fogadtatásban részesültek az osztrák és a svájci tornászok.

Bécs, július 25. A „Neue fr. Presse” jelentése Konstantinápolyból: A porta azon jegyzéke, melylyel a hatalmak együttes jegyzékére válaszol, tegnap elküldött. A porta abban visszautasítja a berlini konferencia által megállapított határokat és késznek nyilatkozik Janina Met-zovó és Larissza kivételével, a határszabályozásra vonatkozólag, újból tárgyalásba bocsátkozni.

Bécsi áru- és érték-tözsde.

Bécs, július 25. (Az „Egyetértés” tudósítójának távirata.) A szép időjárás hathatósan elősegíti az aratást, s gabna fedél alá hozását. A kedvező eredmény, s a külföldi szinten kedvező hírek, kivéve Oroszország egy részét, s Észak-Németországot, hol roszban esékely az eredmény de egyéb gabnának jól állnak, okoznak a buza áreszkennését. Mindennem nyomott a hangulat kivéve Angliát, hol most heten az aratást veszélyeztető esős időjárás s a csekély készlet az árutartartottak, de ma már ott is jelentkezik a bússe. A mai tözsden új áru már mennyiségben ajánlatot, a melyből mintegy 15 ezer mm. kivitelre adottott el, és pedig Svájc, Württemberg és Baden. 10-15 krajczár árszámot leg 100 krajczár. Szertényi búzából mintegy 15 ezer mázsa adott el málmoknak 15-25 kraljalecsobban a mat hétének. Nevezetesen vételekbel tudomás jutottak: Új búzából 2000 mázsa 20 krajczár 11.30-12.00 frjtával Szereden 2.0 mm. márchfeldi 11.30-12.00 frjtával Bécsben, 1500 mm. délmagyar 80 krajczár 10.80 frjtával Bécsben, 600 mm. győri 78 krajczár 10.22 frjtával Győrött. O búzából: 4000 mm. banái 76 krajczár Bécsben, 2000 mm. bécsai 78 krajczár 10.25 frjtával Győrött, 2000 mm. máki 77 krajczár 10.90 frjtával Győrött (3 hónap). Az összes készlet 25.000 mázsa rughat s többnyire osh. Határindulaten az ajánlat tulnyomó s az árak 10-15 krajczár. Tavasz buza 10.15-10.25 frjtig volt forgalomban. Rozsból kész áru keresték s ára szilárd, az ajánlat későbbi látra jelentékeny. A kivitel szinten részt vett az üzlet-vétellet, s északi Csehország tevékeny részt vesz a piacon. Árak 72 krajczár 9.10 frjtával nyugati vasut: 73 krajczár 9.20 frjtával Bécsben nyugati vasut. A r-pában az aratási eredmény teljesen megfelel a már hetek előtt elterjesztett kitűnő híreknek. A ritka szép minőség és nagy mennyiség nagy kivittl biztosítanak belőle, ha az árak lejjebb szállítatnak. Az üzlet, dacára a nagyobb külföldi verők jelenlétének, csak csekély volt s csak kevés kisebb kérés fordult elő: Tengeri b. a forgalom csekély volt, engedő áraknak. Névtel jegeztetett 7.25-7.35-ig. A b. b. a n. az üzlet csak a helyi fogyasztásra szorított s mintán a behozatal megszűnt, szilárd árakkal, sőt 10-15 krajczal magasabban mint a hét folyamában.

Kereskedelmi zab jegyez 6.0-6.90-ig, rostált áru 7-7.20-ig. Későbbi látra az üzlet lanyha, az ajánlatok száma nagy s kínálatot ószra 5.85-ával, tavaszra 6.05-ával.

Budapest, július 25.

A nagy hűhó után, melyet a flotta-demonstráció elhatározásának híre csapott, egyszerre lecsöndesült minden. Csupán néhány variációk hallhatni ma itt-ott az európai koncert-darab egyes motívumai fölött, míg a portán a választégyezék megfogalmazásával foglalkoznak. Így a jöbbit közt ma azt mondják, hogy a hatalmak be sem fogják várni a porta választát, hanem ultimatumot fognak a török kormányhoz intézni, melyben felszólítják, hogy az aprilisi konvencziót három hét alatt hajtsa végre, mert ellenkező esetben megkezdik a hajóhadidemonstrációt. A három hét leletével azonban a porta válasza már ugyan megérkezik s így a montenegrói és a görög ügyben való tüntetés mégis csak egyszerre történhetik meg, ha ugyan elhatározásuk.

A „Pol. Corr.” konstantinápolyi távirata onstátálja, hogy a választégyezék már a szultán szentesítése elé van terjesztve. Magáról a jegyzékről csupán annyit tudni, hogy a „m” a formát illeti, igen békülékeny — a mi annyit jelent, hogy a mi a tárgyat illeti, vissza utasított. Beszövik a szultánról, hogy a napokban egy térképen megmutattatta magának a konferencia által Görögországnak odaítélt területet s pontos felvágásokat kívánt minden egyes hely jelentősége felől. Míután kellőleg informálva volt, hosszabban gondolkodott s végre így szölt: „Munkán szil!” (Lehetetlen). Törökország kétszülődésit illetőleg a „Terdunai Hadikát” azt írja, hogy a hadsereget 35.000 fővel szaporították s hozzáteszi, hogy ámbár az albánok elegendők a görög betörés visszaverésére, a porta rendes csapatokkal is kész magát védelmezni, ha Görögország határozott hadi akcióhoz kezdene.

Furcsasága miatt érdemesnek tartunk fel-említeni egy különös leleplezést, melyet Wallerstein nevi ur „Daily News”-ben tesz. A berlini kongresszus alatt — írja Wallerstein — ő a tudvalevőleg német származású Mehemed Ali ajánlata folytán bizalmas lábon állott Törökország második berlini meghatalmazottjával, ki neki bizalmas közlést tett, melyek koronként megjelennek a hírlapokban. Az egyik reá bizott titkot ő megőrizte eddig, de minthogy a jelen viszonyok közt érdekes lehet, hát elmondja. A titok abból áll, hogy Mehemed Ali közölte ő vele, hogy a török kormánytól megbízást kapott, tegyen Bismarck hercegnek ajánlatot egy Törökország és Németország közötti titkos véd-és dac szövetség iránt. — A Gladstone politikának tudvalevőleg egyik főpontja a titkos szövetségek perhorreszkálása, s minthogy a német hivatalnokok Konstantinápolyba menetele a Gladstone-kabinet legbensőbb közönyét a „Daily News”-t oly kellemlenül lepte meg, nem csodálhatjuk, ha ezzel az állítólagos leleplezéssel, mely egy meghalt emberrel van összefüggésben, Németországot abban a gyűlöletes szímben akarja folytatni, hogy az akkor följajlótt titkos szövetséget most köztötte meg Bismarck herceg. Egyéb jelentőség a Wallerstein ur leleplezésének nem tulajdonítható.

Az Arab-Tábia-kérdésben, mint jelen-tük, az összes hatalmak, s végül Oroszország és Törökország is elfogadták a b. Haymerle által ajánlott javaslatot. A bolgár és román biztosok már legközelebb elmennek Szilisztriába, hogy az új határt a megállapodások értelmében kitűzzék. Romániában mindazáltal a kedélyek nagyon föl vannak izgatta részint Bulgária folytonos bosszantásai, részint az orosz tisztek és katonák folytonos beözönlése miatt, kik teljes egyenruhában utaznak Izmánlán át Bulgáriába. A román kormány legközelebb föl akarja érte hívni a hatalmak figyelmét s egyelőre meghagyta azt a bolgár részről terjesztett hírt, mintha Dobrudzából két erős török banda tört volna be Bulgáriába forradalmi célból.

A flotta-demonstráció történetére vonatkozólag alább közölünk egy hosszabb tudósítást egy párisi levelező nyomon, melyhez hozzáteszünk a szintén párisi „Mémorial Diplomatique”-nak azt a kalandos közlést, mely szerint a hatalmak megegyeztek volna abban, hogy lemondanak a hajóhaditüntetésről s Bismarck bölcsességére bízzák, hogy az európai Törökországban újabb konfliktusokat megakadályozzon s ha nem mindjárt is, de fokozatosan érje el a konferencia határozatainak végrehajtását. A fentebb említett s 23-ról kelt közlemény így hangzik:

Mint már említve volt, a flotta-demonstrációnak a n. g. részről támadt eszméje, a francia kormányt nehézségekbe talált, melyeket az az indokolnak, hogy Franciaország, mielőtt belemegy az adja, a hatalmak egyetemes felől biztos akar lenni, továbbá Freycinet ur világsan kijelenté, hogy a montenegrói kérdéssel együtt a görögöt is meg akarja oldani. Különben nem vevend részt a flotta-demonstrációban. Freycinet huzakodása könnyen magyarázható, mert meg lehetett róla győződnie, hogyha beleegyezik a tervezett demonstrációba, a parlament kérdőre fogja venni a minit, hogy a görög kérdés megoldására miért szalasztotta el a kedvező alkalmat? A hét folyamán a francia módosítás fölött tartott értekezlet azt az elvi határozatot eredményezte, hogy a flotta-demonstráció megállapított d-

log. Valamennyi hatalom, még Anglia és Ausztria-Magyarország is engedett, s kifejezte magát, hogy a montenegrói és a görög kérdésben egyenlő eszközöket használ a porta ellenében. Noha még nem mindegyik hatalom nyilatkozta ki a francia kormányt szemközt jóváhagyását, azt minden pillanatban várják.

A két kérdés egybeforrászásából semmi esetre sem szabad azt következtetni, hogy a montenegrói ügy szabályozásával mindaddig várni fognak, míg a porta választát ad a hatalmak együttes jegyzékére. — Ellenkezőleg; megkezdik a montenegrói kérdés tisztázását, a nélkül, hogy a porta választát bevárják s csak ezután fognak hozzá a görögök ügyének elintézéséhez. Epen most dolgoznak az ultimatum szövegén, melyet a montenegrói kérdésben a portának fognak átnyújtani, s a melyben felszólítják, hogy az aprilisi konvenczió határozatait három hét leforgása alatt teljesítse, különben a hatalmak az illett földrészek átengedését flotta-demonstráció útján fogják kiereszkölni. Tehát a hatalmak egyetemes odáig terjed, hogy a flotta-demonstráció elhatározást a portához a montenegrói ügyben ultimatumot fognak intézni. Hátra van még, hogy az európai kabinetek egyöntetű eljárásuknak részleteit megállapítsák, melyekuna tetemes nehézségekkel fog járni. Ausztria és Németország, valamint a többi hatalmak is, szeretnék a demonstráció határait megszabni, mert Oroszország roszban tőri a fejét s az egyezkedés alól azzal a kifogással akarja magát kivonni, hogy a szükséges lépések cserélő-re határozottassanak meg. Az intézkedések előleges megállapítása bizonyára nehéz dolog, mert a tények hatálya egy pillanat alatt minden megállapodást értéktelenné tehet. Másrésztől azonban beállhat az az eset is, hogy az idegen tenger-nagy, kire a hajóhad parancsnokját bízni fogják, egyoldalú cselekvésével oly tere vezet a hatalmak, melyre nem örömet lépnek. A hajók száma nem tizenhat, de csak tizenkettő lesz, a melyben Angol-és Franciaország egyenkint három, a többi hatalmak pedig egyet vagy kettőt küldenek a tengerre. E nehézségek fölött nem tájékoztattak ill. illúziókat s belátják a flotta-demonstráció súlyos következményeinek lehetőségét. Az a lépés, melyre a hatalmak vállalkoznak, nagyon hasonlít az exekuczióhoz. Az ilyen közlekedések rendszerint rossz következményeket vonnak maguk után. Hogy messzebb ne menjünk a szloviz-holsteini beavatkozás szomorú francia kormány tar-tózkodását és óvatosságát, valamint a hosszúságot is, mely az angol kormánytírt sajtóban nyilatkozik, s a mely Franciaországot is az akció-politika sikamlós ösvényeire terelte.

Belga földről

I. A nemzeti kiállítás. — Az „Egyetértés” külön tudósítójától. — Brüsszel, július 25.

Már majdnem egy hetet töltöttünk itt s ma volt először alkalom a kiállítás közelebről szemügyre venni. Az eddigi futólagos látogatásokkal nem igen lehetett érzélni. De a mai nap sem volt elegendő, hogy az egész kiállítást áttekinthessem. Az általános tájékozás szempontjából azonban igen jó, ha az ember egyszer átjárja a kiállítást, a nélkül, hogy egy-egy osztályt pl. m. gallapodni és studiumokat tenni akarna.

A kiállítási épület még most sem kész. Ugyan már 5 hete múlt, hogy a kiállítás megnyitott, de a kalapács-ütemek furás-faragás zaja, festék szaga ma is zavarja a figyelmes szemlét. Ugy, hogy a kiállítás ma még csak a látványosságok kedvelőinek való, de nem a beható tanulmányozóknak.

A hol most többet magammal dolgozom, a sajtó-osztályban (bureau de la presse) még folyton szeszegnek, fűrészelnek, kalapálnak. A könyvtárt is most rendezik. Egy hosszú álvány lesz tele a belga könyvkiadók kiadványaival. Sok ezere nem könyvet irtak már össze a munkás földön, jobbadán tudományos és szakmunkát. A szépirodalom főleg a francia belga által, gyeren van képviselve. A flamandoknak azonban voltak és vannak színműveik, költők és regényíróik.

Ugyanesek a mi irodánkban egy hosszú asztal tárja elének a nemzetközi hírlapirodalom termékeit. Itt találhatók az összes külföldi nevezetesebb hírlapok. Magyar részről csak az „Egyetértés” láttam. S mondhatom, hogy francia és belga költőinknek nem győzik eléggé dicserni a lap kiállítását és terjedelmét. Franciaországban és Angliában minden nevezetes lapja itt van. Ausztriából csak az új Presse, Németországból pedig vagy öt nagyobb hírlap. A hírlapírók irodáján túl vannak a többi bureauk, a biztosok, mérnökök számára, a posta és távirathivatal stb.

Hogy visszatérjek a kiállításra, mindenekelőtt fel kell említenem, nem szándokozom szakszerű ismertetést közölni. Ezt azon időre tartom föl, midőn a kiállítás teljes lesz. Akkor a mi speciális rovataink keretében illik a belga mű- és gyáripar kiválóbb és momentumosabb osztályainak ismertetése. Most pedig maradjunk az általánosságoknál. A kiállítási épület egy óriási természet képez három főportálal, melyek közül a középső még most sem kész. Külsőleg az épület anyagszerkezete tekintetében a kiállítás egészen a párisi mintát lészte el. Vasszerkezet — üvegfalakkal és fedéllel. A főbb falak és folyosók téglából, a csekélyebbek fából vannak. A homlokzat középső főkapuját, mely a királyi bemenetet képezi, most kárpitozzák. A főkapu középet képezi egy amfiteatrunknak, melyet hibetől a datársversenyek alkalmával fognak használni. A jobb főkapu a virágkiállításhoz, innen az erdeszti, majd a gép-kiállításhoz vezet. A bal-kapu a butorzat, diszműzet, közoktatási és ruházati-ípar osztályaira nyílik. Mind a három kapu emelettel, óriási gómbalaku ivezetvel van ellátva, melyekről a kiállítási térre s a városra szép kilátás nyílik. A középső kapu emeletéről egyszerűs-mind a kiállítási épületek belsejébe is nyílik kilátás.

Az udvar jobb fele leginkább vízirányos s üvegfalakkal van tele, tehát bevezetését képezi a virágkiállításnak. Balfelel 100-fele apró házacska és pavillon váltakozik, mellettük a bányászat, kohászat, nehezebb fa-és vasipar s általában a nyersanyagok kiállítás, villamos vasut, lógonzóttá tavak, látványok stb. csoportja követi egymást. Az udvaron élénk sárgás-forgás pezsgő élet mutatkozik. Vendéglők, cukrászdák, szivaros boltok, koresmak nagy számban vannak s látogatókban sohasem szűkölködnek, mert a kiállításnak eddig egy napon sem volt kevesebb 25 ezer látogatójánál. De volt már 60 ezer is.

A főépületben a belga műipar remekei vannak magukra figyelmenkt. Első körületekintésre azonban rögtön szembeötlök a kiállítás hibája: a chaotikus elrendezés. Az egyes csoportok nem láncolatlanon fűződnek egymáshoz, a rokonemű tárgyak nem egymással vannak elhelyezve, a mi nagyon megzavarja az összhangot, s megnehezíti az összehasonlító tanulmányozást.

A főgondot a belgák most is a szoba-butorizatra és a butorzat mellék tárgyaira, a szobák berendezésére fordítottak s például a butorok kiállításánál oly eleganciát, splendit fényt és izlést mutatnak be, mely ez iparág mestereinek, a francziának is becsületrre válnék. E mellett azonban nagy figyelemmel voltak a butorok kényelmére, új találmányokra s mindazon kellekekre, melyek a butorokat maguk körüljárják és kerestető teszik.

A butorzat mellett leginkább észre kell venni a ruházati ipar. A szövés, fonás minden ága nagy mértékben van képviselve. Vászna, posztók, eszték stb. A ruházathoz tartozó minden fűnyvési és közhazsnáti cikkben a brüsszelek mellett a gentiek, antwerpeniek és az ország más nagyobb városainak iparosai versenyeznek az elsőségért. S Belgium iparának épen az az erős oldala, hogy iparának hatalma decentralizálva van s nem egy város urálja az egész országot.

A gépek roppant nagy csoportja csak azt feje meg, kinek nem volt fogalma ez ország rendkívül terjedt gépiparáról. De a szakembert is nagy meglepi azon nagyszámu új gépek, melyek valamely ipari eljárás javítására, a gyártás megkönnyítésére, olcsóbbá, előnyösebbé tételére szerkesztve s mely-k mellett az új találmányok hosszú sora nyújt a figyelmes szemlétnek bő táplálékot. A gépesítések berendezése a bécsi nemzetközi gépiállítás szervezeteire emlékeztet élesen, a mi egyáltalában nem válik annak hátrányára. Transmissiók, vasínek nagy számban vannak. Egyes gépek gépek mellé munkásokat és munkánköket is alkalmaztak, hogy a látogatóknak nyomban bemutatják gyártmányuk szíjalkalmatosságát. A gépipar csoportját a vasúti gépjáratás zárja be. Vaggonok, locomotivok, egyéb vasúti felszerelések nagy mennyiségben és kitűnő minőségben sorakoznak egymás mellé, s igen könnyen megmagyarázzák nekünk azon körülményt, hogy Belgium a világ minden irányában szállít vasúti kocsikat és egyéb vasúti felszereléseket. A gőzgépek óriási, melyek új bemutatva vannak, szintén nagy feltűnést keltettek, főleg az idegenek előtt.

Még két nagy csoportja van a kiállításnak, mely mindenkit elismerésre késztet. Az egyik a tanügyi-csoport. A népiszkolástól kezdve le a legmagasabb iskoláig minden tanoda szervezete, rendszere fel van tüntetve, eredményei bemutatva, berendezése másolatban előlálva. A felölt tananyagot, az elméleti s gyakorlati oktatás módszereit mind magunk előtt látjuk. Mint közkincesek hi vannak azok tárgya s mindenképp felhasználhatják, mert háki sajátítja el annak lényegét, azzal csak másoknál és a köznevelődés előmozdításának használat. Egy tantervű többet tanul e csoport megtekintése által, mintha évtizedeken át bolygatná az elmélettelkkel ezüstúllt könyveket s a szerteelent elharapódzott tanügyi szaklapokat. — Rám nézve kiváló érdekel birt az iparsikok kiállítás, melyről ma alkalommal töböt.

Belgium régi műiparának mutatványai képezik ama másik csoportot, melyre imént hivataloztam. Egy hosszú magas terem tele van gobelinnel, szövettel, mindennemű butorokkal, kocsikkal, lakatos munkákkal, a melyek a 10-18-ik századból származtak. A régi műipar maradványai a régi műlészerek remek mintáit tárják fel a mai iparosnak, hogy azok nagyszerűségéből, színezéséből és kompozíciójából alkossan uságának mintákat a modern műipar számára. Használja fel a roppant kincsét és alkalmazza régi zománcában vagy modernebb feldolgozásban; mind a kettő érdekes és értékes. Az ódon szekrények, asztalok, ágyak, 100 ládáju íróasztalok nagyszáma egyenkint és összesen nagyon sok anyagot nyújtanak a tanulmányozásra és elegendő érdeket a laikusnak.

A kathalogus II. kötete (az ipar) ma jelent meg. A többi kötetek (mezőgazdaság, kertészet, régészet) még nem kész, a mi szintén megnehezíti a körültekintést és figyelmes jegyzetést. Nehány nap múlva azonban a hiányon is segítve lesz, a kiállítás is teljes lesz akkor fennakadás nélkül lehet a kiállítást tanulmányozni s érdekesebb részleteit megismertetni.

Figyelemmel leszek főleg arra, hogy kiválólag azon részleteket ismertessem meg, melyek hazánk ipara és termelése szempontjából ránk nézve

legérdekesebb, vagy azokat, melyeknek külső tükélye és pompája a mi nagyközönségünket is általánosságban érdeklik.

II. A belügyminiszter estélyén.

Július 23-án. A belügyminiszter áll az élen az ünnepek rendező bizottságának. Több ízben megjelent ő is a sajtó képviselőinek tiszteletére rendezett estélyeken vagy közbejövőkön s ha nem jelent meg, mindig kimenté magát. Az európai sajtó tiszteletére ma ő adott estélyt. Pár nap előtt a következő meghívó érkezett hozzáam:

Le Ministre de l'Intérieur et Madame Rollu-Jaquemyns prient Monsieur Gelléri, Recteur de l'Egycetértés (Budapest) de leur faire l'honneur de passer la soirée chez eux le Jeudi, 22. Juillet 9. h.

Kilencz órára szölt a meghívó, tehát mi 10 órákor hajtatunk a miniszter palotája elé. A tartsás nagy része már együtt volt. Vastag város bárszony szönyegeken haladtunk fel a kitarvasított és virágokkal szaga feldíszített lépcsőn az első emeletre. A dolog bejelent bennünket. A nyjas miniszter elének siet, karofog és nejenek bemutat. Nehány udvarias szót váltunk s aztán átengedjük a tért az utánunk jövőknek.

A miniszter terméi nagyuri izléssel vannak berendezve. Öt egyszáz nyilo terem állott rendelkezésünkre. Az elsőben veres selyem, a másodikban perzsa, a harmadikban bíbor selyem-pluche, a negyedikben ismét perzsa garnitúra állott szalon rendezelenségben, hogy egyes szönyegek csoportok tetszés szerint alakulhassanak s egymást mulattathassák. Az ötödik terem a buffet volt, melyben a hideg enni és még hidegebb inni valók dúsz tárlába nyílt meg előttünk. A hatodik termet a „Guides” legjobb zenekara foglalta el s a nyomtatásban kiosztott programot a megas helyhez méltó meghatottsággal és praeciózál odította meg, operarészleteket, polkát, keringőket játszva, franczia, német és belga zeneszerzőktől.

Mig így végigtartuk a trémetek, időzölve a szép számban megjelent kollégákkal, addig a szalonok egészen megteltek. Fényes társaság volt együtt. A miniszterek teljes számban, a kamara elnöke, s kiválóbb tagjai, főbb kormányhivatalnokok, városi hivatalnokok, előkelő iparosok s kereskedők, a brabanti gouverneur, a brandenburi gróf, Brüsszel polgármestere, több nagykovet s követesi hivatalnok, és — mit először kellett volna emlitenem az élite hölgyei. Mamák, menyecskék, fiatal leányok. Szépek, előkelők, szellemesek. Mi szegény újságírók voltunk a társaság központjai s nem egy közöltünk belefaradt a sok legyessébe, melylyel a csevegő vagy inkább csicsérgő szép hölgyek elalmoztak. Hol itt, hol ott mutatnak be: hol ennek, hol annak kellett valami szöpet mondani, hazai viszonyainkról beszélni, elragadtatásunkat kifejezni, szóval a szalon sima parkettjéhez, vagy szönyegehez méltó módon udvarolni. És mindez sokunkra nézve nem könnyű dolog volt. Nem azért, mintha az udvarlás meesterségében járatosok volnánk, hanem főleg azért, mert a fő gazdánk furlangos szándékait öszervelegotta a házi város legszebb hölgyeit. Dalás alakok, pompás; ragyogó (de nem túlságos és nem fényűző) toilletben lebegett körülöttünk, tekintetükből az údv és kártható volt lenni, igéző mosolyuk megigazított, nyjas, csengő szavuk lebilincseltek és mi mint újkori Prometheusok voltunk püha bárszony, vagy selyem chaise-línkhöz láncozva, kitarva kezzeleink szállyúgo lenge teremtesek kénye-kedve szerinti uralmának...

A sok helyt állt majdnem leroskadva, félig érzéki mámorban plütem egy chaise-n. Láttam magam előtt elvonulni a brabanti elzát, Flandria és Brabant más szépeit; a kivilről jövő zene melodikus hangja, mintha foglaltja volna annak a csillogó költözésnek, mely előttem elshun. A tündérmesék varázslatainak egy füzetet borult melőző lelkeimre s a hatás tökéletességét csak egy kis intermezzo zavarta meg.

Brüsszel második polgármestere, a derek Vautier, a magyar vendégek egyik legeresztetremelöböt patronusa rohan hozzáam. Vállamra üt, e néma megilletődéssel hívogal int felém. Mint a membebeli ifju a Lorelet, úgy követtem én Vautier csibészait. S mentem utána mezzse, le a földszintre.

Már-már azt hírvék, hogy a tenger fenekére érünk, midőn két liberális szöla egy nagy ajtó tár fel és Vautier ur karján egyszerre egy átláthatlan füstfölgében találtam magamat. Kollégák vidám, csengő kacaja időzöl.

— Hol vagyunk?

— A földön.

Az égből a földre. Csakugyan. A földszinten három nagy szöba volt a férfiak számára berendezve. Fagylalt, sör, bor és a kifünnő maytrank várt reánk. Szivar, dohány nagy választékban, kifünnő, nálunk ismeretlen minőségben. Ez a föld, melyen a prózai jökevő visszatér s a feszletlen eszevés, vitakozás, tervezés közben a kedély ismét leszáll a köznapi elégtelenség és derű színvonalára.

Valóságos férfi-mulató. És vajmi sokunkra nézve valóságos áldás, amit eléggé bizonyít az a megmáshatlan szömadat, hogy ez alóld termek mindig szöfolyva voltak és liberális ganymedjeinknek mindig akadt kínálni való dolguk...

Még néhány sor felzártunk az égbe, majd le a földre. A miniszter személyesen szöglált a buffete gyűlt szépeknél. Najd meglátva bennük...

